

Antwoord van Gedeputeerde Staten op vragen van

R.G.E. Lutmers (JA21)
(d.d. 1 november 2022)

Nummer
3905

Onderwerp
Transitie landelijk gebied Zuid Holland

Aan de leden van Provinciale Staten

Toelichting vragensteller

Het Kabinet heeft met haar nota Nationaal Plan Landelijk Gebied een omvangrijk plan gelanceerd. Het is aan de Provincie om dit geschetste beleid om te zetten in concrete actie. Veel is echter nog onduidelijk. JA 21 heeft daarom nog een aantal vragen, die hieronder gesteld worden.

Toelichting Beantwoording

Gedeputeerde Staten hebben op 22 november jl. een aantal stukken met betrekking tot het Zuid-Hollands Programma Landelijk Gebied vastgesteld. Deze stukken hebben relatie met de onderstaande vragen, waardoor we ook daar naar willen verwijzen. Daarnaast zijn door het kabinet op 25 november diverse brieven aan de Tweede Kamer gestuurd die betrekking hebben op het Nationaal Programma Landelijk Gebied en het stikstofdossier. Deze heeft u als Staten ook ontvangen.

- 1. Beschikt het College aan de vooravond van de uitvoering van de transitie landelijk gebied (voortaan tlg) in Zuid Holland over een cijfermatige doelstelling inzake de stikstofreductie tot 2030. Anders gezegd: is bekend hoeveel stikstofruimte gecreëerd moet worden. Zo nee, waarom niet; zo ja hoe groot is de beoogde stikstofreductie?*

Antwoord

Voor de transitie landelijk gebied zijn er in de startnotitie NPLG richtinggevende doelen vastgesteld voor de reductie van ammoniak in de landbouw. Dit richtinggevende doel betreft een reductie van 39 kton NH₃ voor Nederland als geheel en zou bij een verdeling over de provincies neerkomen op een reductie van ongeveer 1.9 kton NH₃ voor Zuid-Holland ten opzichte van het basispad 2030. Dit zijn echter richtinggevende doelen en de uiteindelijke precieze doelen worden vastgesteld door het Rijk aan de hand van de gebiedsplannen welke in juli 2023 door de provincies worden opgeleverd.

2. *Klopt het dat de stikstof reducerende doelstelling van de tlg uitsluitend bedoeld is om de vrijgekomen agrarische gebieden stikstofvrij te maken voor “natuur” en woningbouw?*

Antwoord

De te nemen bronmaatregelen zijn ten eerste bedoeld voor het bijdragen aan natuurherstel. Vanuit alle sectoren kijken we hoe zij bij kunnen dragen aan stikstofreductie voor natuurherstel en voor de eigen ontwikkelbehoefte. Daarnaast is het zo dat voor sommige urgente opgaven ook stikstofruimte nodig is, bijvoorbeeld voor de legalisatie van PAS-melders, woningbouw en enkele MIRT-projecten.

3. *Gelden, indien woningbouw op de vrijgekomen landbouwgrond gerealiseerd zou worden dezelfde normen voor de stikstofuitstoot die door huishoudens en huisdieren en evt. bedrijven wordt uitgestoten als voor de agrarische bedrijven en is het alsdan mogelijk dat een woonwijk niet gebouwd kan worden omdat deze te dicht op een Natura 2000 gebied zou komen te liggen?*

Antwoord

Bij het vestigen van nieuwe functies op vrijgekomen landbouwgrond gelden de wettelijke eisen, eventueel nabijgelegen stikstofgevoelig Natura 2000 gebied mag daarvan geen nadelige gevolgen ondervinden. Hoe dat precies voor een specifieke locatie uitpakt is afhankelijk van meerdere factoren en betreft derhalve maatwerk.

4. *Indien er sprake is van herbestemming tot natuur en woningbouw, wordt er in dat verband een vaste verhouding in percentages voor de verdeling over deze twee doelen: zoveel % voor natuur en zoveel % voor woningbouw?*

Zo, ja, wat is die verdeling en wie bepaalt die verdeling: het Rijk of de provincie?

Antwoord

Er is op het moment geen afspraak over het al dan niet toepassen van een uniforme of vaste verhouding in percentages voor de verdeling stikstofruimte over natuur en andere doelen bij herbestemming.

5. *Klopt het dat de agrarische bedrijven/ de boeren in onze Provincie uitsluitend vier opties hebben: 1) overgaan naar biologische/ kringloop landbouw/ veeteelt, 2) verplaatsing naar elders in NL, 3) bedrijfsbeëindiging (uitkoopregeling), 4) onteigening? Zo, nee wat is dan de 5^e enz. optie?*

Antwoord

We werken de landelijke opgaves voor stikstof, natuur, water en klimaat uit naar regionale opgaves en doelen. Deze opgaves en doelen zijn randvoorwaardelijk voor (economische) activiteiten en daarmee ook voor agrarische bedrijven. Wanneer er helderheid is over de doelen, volgen de middelen daarna. Niet andersom. De agrarische bedrijven kunnen, afhankelijk van de opgaves en doelen, bestaande bedrijfsmodellen aanpassen en/of nieuwe bedrijfsmodellen introduceren. Bedrijfsbeëindiging behoort ook tot de mogelijkheden. Er zijn dus meerdere opties.

6. *Klopt het dat voor elk boerenbedrijf de onder vraag 3 genoemde opties verplicht zijn, hetzij met drang, hetzij met dwang?*

Antwoord

Het halen van de doelen van het landelijk gebied is randvoorwaardelijk voor een gezonde leefomgeving. De landbouw is een belangrijke schakel om de doelen te halen én de landbouw plukt ook zelf de vruchten van een vitaal landschap. Een gezonde bodem, schoon en voldoende water en biodiversiteit is essentieel voor een gezonde ecologie en economie. Samen met de actoren in de deelgebieden van provincie Zuid-Holland kijken we naar wat er nodig is om de opgaves voor water, klimaat en natuur te behalen en hoe we dat mogelijk kunnen maken. Zie antwoord 5 met betrekking tot de opties in relatie tot de doelen en opgaven.

7. *Klopt het dat het boeren, die geïnvesteerd hebben in een innovatietraject, dat ondanks de al sinds de negentiger jaren van de vorige eeuw ingezette reductie van stikstof, nog niet voldoende stikstofreductie oplevert niet toegestaan wordt om onder voorwaarden verder te gaan op de innovatieve stikstof reducerende weg?*

Antwoord

Gedeputeerde Staten zien de gedane inspanning die al door bedrijven in de landbouwsector is gedaan. Emissiearmere bedrijven hebben een kleinere opgave dan bedrijven die vervuilerder zijn. Dat geldt niet alleen voor landbouwbedrijven. Zoals hierboven beschreven kijken we samen met de actoren in het gebied naar wat er nodig is om de opgaves voor water, klimaat en natuur te behalen en hoe we dat mogelijk kunnen maken. Technische innovatie kan een substantiële reductie opleveren en is daarom ook onderdeel van de oplossing.

8. *Hoe bepaalt de Provincie wie de zgn. 'piekbelasters' zijn en aan de hand van welke criteria wordt dit bepaald; toegespitst \: is een agrarisch bedrijf dat veel stikstof bij een klein N2000 gebied een piekbelaster of is dat de hoogste belaster van een heel N2000 gebied, of de hoogste belaster van meerdere natuurgebieden in de omgeving?*

Antwoord

Op dit moment zijn wij niet zelf aan het bepalen wie 'piekbelasters' zijn. Het Rijk werkt, als uitwerking van het advies van dhr. Remkes, het punt piekbelasters verder uit.

Den Haag, 29 november 2022

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
wnd. secretaris, plv. voorzitter,
ir. J.C. van Ginkel MCM drs. J.N. Baljeu